

ਮੁਹਾਵਰੇ (80-90)

1. **ਬੁੱਕ ਕੇ ਚੱਟਣਾ** - (ਵਾਇਦੇ ਤੋਂ ਮੁਕਰਨਾ) ਅਣਖੀ ਲੋਕ ਕਦੇ ਵੀ ਬੁੱਕ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚੱਟਦੇ, ਵਚਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਵੀ ਹਨ।
2. **ਬਰ-ਬਰ ਕੰਬਣਾ** - (ਡਰਨਾ) ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੇਖ ਕੇ ਮੀਤ ਬਰ-ਬਰ ਕੰਬਣ ਲੱਗਾ।
3. **ਦਿਨ ਫਿਰਨੇ** - (ਭਾਗ ਜਾਗਣੇ) ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਤਦ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਨ ਫਿਰਨੇ ਹੀ ਸਨ।
4. **ਦੰਦ ਪੀਹਣੇ** - (ਗੁਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣਾ) ਪਾਂਡਵ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਦੁਰਯੋਧਨ ਦੁਆਰਾ ਦਰੋਪਤੀ ਦੀ ਬੇਪਤੀ ਹੁੰਦੇ ਵੇਖ ਬੜੇ ਦੰਦ ਪੀਹੇ ਪਰ ਉਹ ਕਝ ਵੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।
5. **ਦੰਦ ਖੱਟੇ ਕਰਨੇ** - (ਹਰਾ ਦੇਣਾ) ਮਹਾਰਾਣਾ ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਰਾਜਪੂਤਾਂ ਨੇ ਅਕਬਰ ਦੀਆਂ ਛੌਜਾਂ ਦੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਦੰਦ ਖੱਟੇ ਕੀਤੇ।
6. **ਧੱਕਾ ਕਰਨਾ** - (ਅਨਿਆਂ ਕਰਨਾ) ਚੰਗਾ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਹ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਧੱਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
7. **ਧੋਲਿਆਂ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖਣੀ** - (ਬਿਰਧ ਜਾਣ ਕੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਕਰਨੀ) ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੋਤਰੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਮੇਰੇ ਧੋਲਿਆਂ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖੀ ਤੇ ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੀਂ।”
8. **ਨੱਕ ਰੱਖਣਾ** - (ਇੱਜ਼ਤ ਰੱਖਣੀ) ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤ ਕੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਨੱਕ ਰੱਖ ਲਿਆ।
9. **ਨੱਕ ਰਗੜਨਾ** - (ਤਰਲੇ ਮਾਰਨਾ) ਜਦੋਂ ਰਾਮਾ ਨਕਲ ਕਰਦਾ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸੈਂਟਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅੱਗੇ ਨੱਕ ਰਗੜਨ ਦੀ ਕਸਰ ਨਾ ਛੱਡੀ, ਪਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ।
10. **ਨੱਕ ਚਾੜ੍ਹਨਾ** - (ਨਫਰਤ ਕਰਨੀ) ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਵੇਖ-ਵੇਖ ਨੱਕ ਨਾ ਚਾੜ੍ਹਦੇ ਫਿਰੋ।
11. **ਨੱਕ 'ਤੇ ਮੱਖੀ ਨਾ ਬਹਿਣ ਦੇਣਾ** - (ਨਖਰੇ ਕਰਨਾ) ਸਰਬਜੀਤ ਦਾ ਮਿਜ਼ਾਜ ਹੀ ਅਲੱਗ ਹੈ, ਕਦੇ ਨੱਕ 'ਤੇ ਮੱਖੀ ਨਹੀਂ ਬਹਿਣ ਦਿੰਦੀ।